

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет психології

Кафедра психології розвитку

Силабус навчальної дисципліни

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

**Освітня програма
«Німецька мова і література, англійська мова»**

**Спеціальність
035 Філологія**

**Спеціалізація
035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька**

**Галузь знань
03 Гуманітарні науки**

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.**

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Загальна психологія
Викладач (-і)	Литвин-Кіндратюк Світлана Данилівна
Контактний телефон викладача	0673424708
E-mail викладача	svitlana.lytvyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	<u>Понеділо 15:30, ауд. 504</u>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Загальна психологія» має на меті сприяти розумінню студентами загальних закономірностей функціонування та розвитку психіки людини, її основних процесів, станів, підвищити фахову компетентність студентів в її психолінгвістичному аспекті, спонукати їх до наукових досліджень у галузі психології мовлення. Основним завданням курсу є опис структури психіки людини й її психічних процесів, станів та властивостей в теоретичному та прикладному аспектах.</p>	
<p>Зміст дисципліни охоплює основні психологічні концепції і теорії загальної психології, специфіку фахової термінології, аналіз сучасних поглядів на дискусійні психологічні проблеми, зокрема з погляду німецької психологічної школи (критерії виокремлення основних психічних процесів та станів, відмінності інтелекту та емоційного інтелекту, вплив стресу на функціонування психіки, психологія мовлення та інтерпретація відчуттів та сприймань крізь призму мовної картини світу). Зазначений курс спрямовано на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і реферування психологічної літератури.</p>	
<p>Методи навчання: інтерактивна лекція, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота.</p>	
<p>Методи контролю: індивідуальне опитування, тестування, письмова робота.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)	
<p>Дисципліна має на <u>меті</u> забезпечити студентів знаннями теорії загальної психології і необхідним мінімумом психологічної фахової термінології для подальшого застосування у процесі перекладацької діяльності і проведення наукових досліджень, розвиток психолого-педагогічної компетенцій студентів у контексті професійної підготовки до педагогічної та перекладацької діяльності.</p>	
<p>Основні <u>цілі</u> навчальної дисципліни: аналізувати основні наукові досягнення психологічних досліджень, застосовувати їх у процесі ділової комунікації та перекладу; систематизувати матеріал про феномени психіки, їх різновиди в звичних та екстремальних умовах; самостійно опрацьовувати та аналізувати наукову інформацію з психологічних досліджень психічних пізнавальних, мовленнєвих та емоційних процесів та індивідуально-</p>	

типологічних особливостей особистості, які необхідні для впровадження у подальшу викладацьку практику в умовах миру та війни.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК 4 Здатність бути критичним, самокритичним.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК12 Здатність до організації ділової комунікації

ФК 13. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мови.

5. Програмні результати навчання

2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття	10

самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Обов'язкова / вибіркова
3	035 Філологія	2		B
Тематика навчальної дисципліни				
Тема	Кількість годин			
	лекції	заняття	сам. роб.	
ТЕМА 1. Предмет загальної психології, її актуальні завдання, місце в системі наук. Історія та основні етапи розвитку загальної психології (наука про душу, свідомість, поведінку, психіку), провідні наукові школи та їх здобутки, знані вчені-психологи ХХ століття, їх погляди, місце загальної психології в системі психологічних галузей.	4	1	10	
Тема 2. Методологія та методи загальної психології. Поняття методології та парадигми в науці. Класифікація методів психологічного дослідження, розрізнення методів психодіагностики та психокорекції, положення про етику психологічного дослідника. Основні категорії загальної психології: психіка, свідоме, несвідоме, особистість, діяльність, психічні процеси, стани, властивості.	2	1	5	
Тема 3. Пізнавальні процеси: відчуття та сприймання. Сутність психічних процесів, та їхні види. Пізнавальні психічні процеси: відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява. Види відчуттів та їхнє значення в житті людини, класифікації відчуттів. Види сприймань, слухове сприймання, розвиток сенсорно-перцептивної організації особистості. Соціальне сприймання та соціальний інтелект, особливості сприймання тексту.	2	2	10	
Тема 4. Пізнавальні процеси: пам'ять. Пам'ять, її значення та функції, теорії пам'яті. Сутність процесів пам'яті, їх характеристика. Види пам'яті та їх класифікації: образна, емоційна, словесно логічна пам'ять. Сутність порушень та вікових змін пам'яті. Індивідуальні особливості розвитку пам'яті, прийоми та способи тренування пам'яті, mnemonicіка.	2		5	
Тема 5. Пізнавальні процеси: мислення та уява. Сутність мислення та його зв'язок з мовою, особливості процесів уяви. Види уяви та види мислення, процеси мислення та уяви. Сутність застосування тестів інтелекту та творчості, сфери їхнього застосування. Індивідуальні особливості розвитку мислення	2	2	5	
Тема 6. Емоції та почуття, увага. Феномени емоційної сфери: емоції та почуття в житті людини, їх види, фізіологічна основа емоцій, теорії емоцій. Емоційні стани та їхні види в умовах повсякденності та військового стану. Поняття інтегральної емоційної здібності – емпатія емоційний інтелект. Поняття волі, вольові якості (теорії	2	2	5	

волі, формування вольових якостей). Види та властивості уваги, методи їхнього дослідження.			
Тема 7. Мова та мовлення. Психолінгвістичні засади вивчення феноменів мови та мовлення. Види мовлення, особливості розвитку видів мовлення в онтогенезі, індивідуальні особливості мовленнєвого розвитку. Процеси мислення й мовлення, психологія слухання й говоріння, розуміння тексту, переклад тексту як психологічна проблема, зокрема у вивченні німецької мови.	2	2	5
Тема 8. Індивіуально-типологічні особливості: темперамент, характер, здібності. Основи диференційної психології особистості: сутність понять темперамент, характер, здібності, порівняльна характеристика. Теорії темпераменту, типи та психологічні властивості темпераменту. Сутність феномену характер, структура рис характеру та його розвиток в онтогенезі, акцентуації характеру. Загальні та спеціальні здібності, обдарованість та талант, лінгвістична обдарованість та здібності.	2		5
Тема 9. Практика надання психологічної допомоги: профілактика стресу в умовах війни. Види надання психологічної допомоги, їх мета, завдання, техніки: 1) психологічне консультування та його види; 2) психодіагностику; 3) психокорекцію, її вікові аспекти та види; 4) психопрофілактику. Поняття стресу та дистресу, психологічної травми, причини й наслідки, явище ПТСР, психологічна профілактика.	2		10
ЗАГАЛОМ:	20	10	60

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час заліку. Студенту, який не набрав 50 балів залік не зараховується. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>
Вимоги до письмових робіт	Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua , які охоплюють від 30 до 50 запитань (максимальна кількість балів 20 балів).

Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою та 5-ти лекцій за 1 бальною шкалою. Максимальна кількість 30 балів розраховується як арифметична сума балів за всі заняття.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час семінарських заняттів; присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин заняттів.</p> <p>При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (30 балів), бали тематичного тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua (20 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 бали), що контролюється протягом тижня контролю самостійної роботи (КСР).</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік. Форма здачі – комбінована. Здобувачеві пропонується залікове завдання з двох завдань – одне підсумкове теоретичне (15 балів) і одне практичне завдання (15 балів). Максимальна кількість балів за залік – 30 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p>
8. Політика навчальної дисципліни	
Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.	
<p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Списування та plagiat, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незараахування результатів чи нескладання тестування відповідно до <u>Положення про запобігання академічному plagiatu та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності.</u></p>	
<p><u>Відвідування заняттів:</u></p> <p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено <u>Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.</u> Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських заняттів і письмових робіт, на консультаціях викладача.</p>	

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з психології на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Батлер-Боудон Т. Психологія. 50 видатних книг. Ваш путівник найважливішими роботами про мозок, особистість і людську природу; пер. з англ. Т. Микитюк. Київ: Форс Україна, 2022. 512 с.
2. Вайттед Л. Подолати розлади харчової поведінки/ пер. з англ. І. Грицюк, (Серія «Сам собі психолог»). Львів; Вид-во Католицького університету, Свічадо. 2014. 112 с.
3. Гаджієв Р. Лінгвістика на карті світу. Київ: Віхола, 2023. 384 с.
4. Гоян І.М. Палій А.А. Методи діагностики психічного розвитку дітей/ За ред. А.А. Палія. Івано-Франківськ: Симфонія-форте, 2014. 652 с.
- 5 Губенко І.Я. Карнацька О.С., Шевченко О.Т. Основи загальної і медичної психології. Підручник, Київ «Медицина», 2018. 312 с.
- 6.Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навч. пос. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 384 с.

7. Мова і мовлення в просторі наукової і практичної діяльності психологів: монографія за ред. В. В. Андрієвської. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013, 140с.
- 8.Москалець В.П. Психологія особистості: підручник. Видавництво Ліра-К, 2020. 364 с.
9. Мясоїд П.А. Психологічне пізнання: історія, логіка, психологія. Київ: Ліра-К, 2020. 364
10. Організація самовдосконалення майбутніх педагогів на основі діагностики склонності до професійної діяльності: метод. реком. / [уклад. Б. Кіндратюк, С. Литвин-Кіндратюк]. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2023. 53 с.
11. Основи практичної психології / Панок В., Титаренко Т., Чепелєва Н.: підручник. Київ: Либідь, 2015. 536 с.
- 12.Палій А.А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, ВДВ ЦТ Прикарпатського національного університетут ім. Василя Стефаника. 2007. 776.
13. Пастуро М. Кольори наших споминів; пер з фр. А. Репи. Київ: Ніка-Центр; Львів: Видавництво Анетти Антоненко, 2020. 232 с.
14. Психологія мовлення та психолінгвістика: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / За заг. ред. Л.О. Калмикової. Київ: Переяслав-Хмельницький пед. інс-тут, вид-во «Фенікс», 2008. 245 с.
- [.https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/05/Kalmykova_Psykhologiiia-movlennia-i-psykholinhvistyka.pdf](https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/05/Kalmykova_Psykhologiiia-movlennia-i-psykholinhvistyka.pdf)

Додаткова:

1. Литвин-Кіндратюк С.Д. Етикетна компетентність та іншомовний дискурс: психологічний вимір/ Подолання мовних комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура: збірник наукових праць/ за заг ред. А.Г. Гудманяна, О.В. Ковтун. К.НАУ, 2017. С.
2. Литвин-Кіндратюк С. Дискурсивний вимір морально-етичетної компетентності особистості / Світлана Литвин-Кіндратюк // Психологія особистості. – 2014. – №1. – С. 157 – 167.
3. Психологія дитячих страхів/ Надія Пов'якель, Оксана Скляренко. Київ : Шк. Світ, 2011. 128 с. (Бібліотека «Шкільного світу»)
4. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. 3-те вид., стереотип. Київ: Либідь, 2001. 560 с.
5. Савчин М. Методологеми психології. монографія. Київ Академвидав, 2013. 224 с.
6. Солодухов В. Л. Використання казки в процесі активного соціально-психологічного навчання. Слов'янськ: ПП «Канцлер», 2004. 112 с.
7. Титаренко Т. М. Посттравматичне життєтворення: способи досягнення психологічного благополуччя: монографія / НАН України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 160 с.
8. Gleitman, Henry. Psychology. 4-th edition. W. W. Norton & Company Ltd., New York – 801 p.

http://pidruchniki.com/19580302/psihologiya/zagalni_zasadi_vikovoyi_psihologiyi

<http://westudents.com.ua/knigi/492-vkova-psihologya-sergenkova-op.html>

http://www.lib.nau.edu.ua/BooksForNAU/2012/Vikova_Psyhologiya_Sergienkova2011.pdf

<http://social-science.com.ua/subject/69>

http://elibrary.kubg.edu.ua/5703/1/V_Kutishenk%D0%BE_PRVPP.pdf

Викладач _____ Світлана ЛІТВИН-КІНДРАТЮК